

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 10.12.1960, sp. zn. 4 Cz 134/60, ECLI:CZ:NS:1960:4.CZ.134.1960.1

Číslo: 61/1961

Právní věta: Prejednanie náhrady škody za pracovný úraz podľa § 9 ods. 2 zák. č. 58/1956 Zb. je procesným predpokladom prejednaní veci súdom [§ 57 ods. 1 písm. b) o. s. p.]. Ak dôjde na súd žaloba, z ktorej vôbec nie je vidieť, či bol dodržaný postup podľa § 9 ods. 2 cit. zák., alebo z ktorej je vidieť, že sa tak nestalo, pokúsi sa súd tento nedostatok odstrániť (§§ 1, 45 o. s. p.) v rámci prípravy ústneho pojednávania.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 10.12.1960

Spisová značka: 4 Cz 134/60

Číslo rozhodnutí: 61

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody, Řízení před soudem

Předpisy: 142/1950 Sb. § 57 58/1956 Sb. § 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 61/1961 sb. rozh.

Prejednanie náhrady škody za pracovný úraz podľa § 9 ods. 2 zák. č. 58/1956 Zb. je procesným predpokladom prejednaní veci súdom [§ 57 ods. 1 písm. b) o. s. p.].

Ak dôjde na súd žaloba, z ktorej vôbec nie je vidieť, či bol dodržaný postup podľa § 9 ods. 2 cit. zák., alebo z ktorej je vidieť, že sa tak nestalo, pokúsi sa súd tento nedostatok odstrániť (§ § 1, 45 o. s. p.) v rámci prípravy ústneho pojednávania.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 10. decembra 1960, 4 Cz 134/60).

Býv. Ľudový súd v Hlohovci zamietol žalobu o náhradu škody za pracovný úraz, nakoľko došiel na základe lekárskeho posudku k záveru, že žalobca neutrpel 4. novembra 1958 také poranenie, ktoré by malo za následok zníženie pracovnej schopnosti.

Krajský súd v Bratislave zrušil toto rozhodnutie, žalobu odmietol a nariadil vec postúpiť príslušnému závodnému výboru ROH pri žalovanom podniku. V odôvodnení uviedol, že podľa obsahu spisov nebolo súdu predložené potvrdenie o bezvýslednom prejednaní nároku na náhradu škody v zmysle §

9 ods. 2 zák. č. 58/1956 Zb. a že sa v spisoch ani zmienka o tomto potvrdení nenachádza. Bez takého prejednávania nemôže žalobca uplatniť nárok na súde.

Najvyšší súd rozhodol na sťažnosť pre porušenie zákona podanú predsedom Najvyššieho súdu, že rozhodnutím krajského súdu bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Krajský súd, aj keď vychádza zo správneho právneho názoru, že na nedostatok prejednávania pred závodným výborom ROH je treba prihliadnuť v každom období konania (§ 57 ods. 1 o. s. p.), pochybil, keď žalobu odmietol, beztoho, že by si zjednal pre svoje závery celkom spoľahlivý podklad v tom smere, či k prejednávaniu došlo alebo nie a beztoho, že by prípadne pôsobil na odstránenie nedostatku v tomto smere (§ 45 o. s. p.).

Je treba dodať, že v spisoch je založené potvrdenie závodného výboru ROH pri žalovanom podniku. Toto potvrdenie nemohol súd – ak súdu bolo predložené – pominúť. Pokiaľ by snáď mal pochybnosti v tom smere, či ide o potvrdenie v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 58/1956 Zb. a smerníc Ústrednej rady odborov č. 11/1957 Ú. l. bod 15, bolo na mieste pôsobiť pred rozhodnutím na odstránenie týchto pochybností.

Za tohto stavu veci nespočíva rozhodnutie krajského súdu na spoľahlivom skutkovom zistení a rozhodnutím tu došlo k porušeniu zákona v ustanoveniach § 9 ods. 2 zák. č. 58/1956 Zb., § 57 ods. 1 o. s. p. v spojení s ustanoveniami § § 45, 1, 59, 88 o. s. p.

Poznámka: Najvyšší súd zaujal pod č. Cp 91/1961 k výkladu § 9 ods. 2 zák. č. 58/1956 Zb. toto stanovisko:

Ustanovenie § 9 zák. č. 58/1956 Zb. obsahuje – vedľa ustanovení povahy hmotnoprávnej (ods. 2 posledná veta) a povahy administratívne právnej (porovnaj menovite ods. 1 posl. vetu) – ustanovenia procesnej povahy, ktoré upravujú právomoc súdov a ich postup v konaní (ods. 2 druhá veta). Ustanovenie o tom, že poškodený nemôže uplatniť nárok na náhradu škody oproti prevádzateľovi bez prejednávania tohto nároku príslušným orgánom odborovej organizácie, je ustanovením procesným, ktoré uvádza v život zásadu, podľa ktorej rozhodujúcu úlohu pri riešení pracovnoprávných vzťahov majú spoločenské organizácie, na ktoré sú prenášané niektoré funkcie štátnych orgánov (porov. tiež zák. č. 67/1951 Zb. v znení vlád. nar. č. 11/1954 Zb., vyhl. č. 105/1959 Ú. l.; § 12 zák. č. 71/1958 Zb.; vyhl. č. 184/1959 Zb.).

Účelom a zmyslom § 9 ods. 2 zák. č. 58/1956 Zb. je, aby v konkrétnom prípade orgány odborovej organizácie predovšetkým posudzovali špecifické podmienky nových hmotnoprávných ustanovení zákona, menovite odôvodnenosť a primeranosť uplatnených nárokov, aby tak mohli oprávneným požiadavkám poškodeného dať plnú podporu (bod 7 smerníc ÚRO z 12. 12. 1956 pre prejednávanie pracovných úrazov a nárokov na ich odškodnenie č. 11/1957 Ú. l.), aby mohli viesť zástupcu závodu presvedčovaním k tomu, aby závod oprávnené nároky uspokojil mimosúdne; na druhej strane tiež, aby viedli poškodeného k tomu, aby upustil od uplatňovania neodôvodnených alebo neúmerných nárokov (bod 13 cit. smerníc), ďalej potom aby splnili svoju povinnosť novo im zákonom č. 58/1956 Zb. uloženú (predtým túto povinnosť mali len inšpektori odborových zväzov) spoľahlivo zisťovať príčiny úrazov a uložiť zamestnávateľovi odstránenie nedostatkov, ktoré spôsobili úraz (bod 4 cit. smerníc) (porov. rozh. č. 6/1958 Zb. rozh. čs. súdov).

Bez prejednávania podľa § 9 ods. 2 cit. zák. nie sú dané podmienky pre vecné prejednanie žaloby. Nedostatok tohto postupu je nedostatkom podľa § 57 ods. 1 písm. b) o. s. p. Toto stanovisko nie je však možno chápať úzko formalisticky. Ak dôjde na súd žaloba, z ktorej vôbec nie je vidieť, či bol

dodržaný postup podľa § 9 ods. 2 cit. zák. alebo z ktorej je vidieť, že s tak nestalo, pokúsi sa súd tento nedostatok odstrániť (§ § 1, 45 o. s. p.) v rámci prípravy ústneho pojednávania (porov. obdobné stanovisko Najvyššieho súdu k výkladu § 12 zák. č. 71/1958 Zb. č. 1 Ec 41/1959).